

РЕШЕНИЕ

№ 4085

гр. София, 17.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 20.05.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска

Елка Атанасова

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **1811** по описа за **2022** година докладвано от съдия Мария Ситнилска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 - 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационната жалба на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ /ГД Г./, представлявана от главния директор против решение №167 от 14.01.2022 г., постановено по НАХД №20211110210443/2021 г. по описа на Софийския районен съд, с което е отменено наказателно постановление № 45-07-4 от 10.06.2021 г., издадено от главния директор на ГД Г., с което на основание чл. 143, ал. 1, т. 2 от Закона за гражданското въздухоплаване (З.), на Ц. Й. Ц. е наложена глоба в размер на 3000 (три хиляди) лева, за нарушение на чл. 19 от З. във връзка с чл. 24 от Наредба № Н-1 от 09.01.2014 г. за регистрация, първоначално определяне, поддържане на летателната годност, експлоатация на свръхлеки въздухоплавателни средства, обучение и издаване на свидетелства за правоспособност на пилотите и контрола върху тях (Наредбата). Наведени са доводи за неправилност на решението на Софийския районен съд, поради противоречие с материалния и процесуален закон - касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т.2 от НПК. Твърди се, че няма пречка за едно и също нарушение да се издава повече от едно наказателно

постановление, стига с него да не се налага ново наказание, тъй като забраната не е по отношение броя на наказателните постановления, а по отношение на наложените наказания. В тази връзка сочи, че Ц. не е наказан повторно, тъй като решение № 20080439/29.03.2021 г., постановено по нахд № 1770/2021 г. по описа на Софийския районен съд не съдържа осъдителен диспозитив спрямо извършителя, а с решението е отменено наказателно постановление № 45-07-1/14.01.2021 г. за допуснати процесуални нарушения. Счита за неправилен извода на съда, че следва да бъде приложен принципа в наказателното право "Non bis in idem", тъй като липсва идентичност на извършеното нарушение, описано в наказателно постановление № 45-07-1/14.01.2021 г. и процесното наказателно постановление № 45-07-4 от 10.06.2021 г. Излага доводи, че в случая е налице определящ обществен интерес по смисъла на т.124 от решение на Европейския съд по правата на човека по делото А и Б срещу Н., с № на жалбата 24139/11 пред ЕСПЧ. Твърди, че Ц. Ц. е наказан за извършеното нарушение, което е с висока степен на обществена опасност, тъй като е застрашил живота и здравето на лицето, с което е осъществил полета срещу финансова облага. Соочи, че наложената глоба представлява превантивна мярка с възпиращ ефект от извършване на ново нарушение по чл. 19 от З. във връзка с чл. 24 от Наредбата, като цели и опазване на живота и здравето на населението на Република България и за чуждестранните туристи в държавата. По тези съображения моли за отмяна на обжалваното решение и потвърждаване на отмененото с него наказателно постановление.

Ответникът Ц. Й. Ц., чрез процесуалния си представител адв. Д., изразява становище за неоснователност на подадената касационната жалба. Претендира присъждане на разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София - град, X-ти касационен състав като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 63, ал. 1 от ЗАНН, от надлежна страна, поради което е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Софийският районен съд е установил от фактическа страна, че на 13.11.2020 г. в землището на [населено място], [община], с въздухоплавателното средство - мотоделтапланер с двигател модел „Bombardier Rotax“, със сериен номер 4159563, и мотоколичка модел „М.“, със сериен номер МКЗ 050701, Ц. Й. Ц., в качеството му на пилот, извършил полети, като при тях освен него на борда на мотоделтапланера имало и пътник, който имал предварително закупени ваучери за извършените полети, чрез платформата gift-tube.com. Ваучерите били за възмездно извършване на полет с мотоделтапланер. На същата дата е извършена проверка от служители на ГД „Г.“. В хода на проверката поискали от Ц. Ц. документи за въздухоплавателното средство и документи на пилота, но такива не им били предоставени. При проверката в Регистъра на гражданските въздухоплавателни средства в Република България е установено, че такова въздухоплавателно средство не е регистрирано.

Срещу Ц. е съставен АУАН № 45-06-22 от 14.12.2020 г. за нарушения на чл.19,

ал.1 от З., на чл. 24, на чл. 48, на чл.55 и на чл. 57 от Наредбата. Актът бил подписан от актосъставителя и четирима свидетели, след което бил предявен на нарушителя, който го подписал с отбелязване, че ще депозира възражения в тридневен срок.

На база на съставения АУАН, административно наказващият орган издал наказателно постановление №45-07-1 от 14.01.2021г., с което на Ц. Й. Ц., на основание чл. 143, ал. 1, т. 2 от З. е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 4 000 лв. за нарушаване а изискванията на разпоредбите на чл. 19 от З. във връзка с чл. 24, чл. 48, чл. 55 и чл. 57 от Наредбата. Наказателното постановление е обжалвано по съдебен ред и състав на Софийския районен съд се произнесъл по жалбата, като отменил изцяло наказателното постановление.

Въз основа на същият АУАН № 45-06-22/14.12.2020 г., административно наказващият орган издал ново наказателно постановление, с което за нарушение на чл. 19 от Закона за гражданското въздухоплаване във връзка с чл. 24 от Наредбата, на Й. Ц. е наложено административно наказание глоба в размер на 3000 /три хиляди/ лева, на основание чл. 143, ал. 1, т. 2 от З..

От правна страна Софийският районен съд е приел, че наказателното постановление следва да бъде отменено на процесуално основание. Посочил е, че спрямо Ц. вече е било издадено наказателно постановление № 45-07-1/14.01.2021 г. за нарушения на чл. 19 от З. във връзка с чл. 24, чл. 48, чл. 55 и чл.57 от Наредбата и същото е отменено от състав на Софийския районен съд с подробни мотиви, част от които били, че няма как за множество нарушения да бъде наложено едно единствено наказание. Приел е, че при наличието на влязло в сила решение, с което наказателно постановление е било отменено е недопустимо да бъде издавано ново такова за същото нарушение, на същото лице и при същите обстоятелства. Посочил е, че допуснато съществено процесуално нарушение е самостоятелно основание за отмяна на наказателното постановление.

Пред касационната инстанция са представени нови писмени доказателства по смисъла на чл.219, ал.1 АПК: Статистически и качествен анализ на авиационните събития, изготвен от Национален борд за разследване на произшествията в във въздушния, водния и железопътен транспорт, който е неотносим към предмета на спора, тъй като няма отношение към законосъобразността на обжалваното наказателно постановление.

Решението е правилно.

Правилен е изводът на съда, че следва да бъде приложен принципа в наказателното право "Non bis in idem", тъй като е налице идентичност на извършеното нарушение, описано в наказателното постановление № 45-07-1/14.01.2021 г. и процесното наказателно постановление № 45-07-4 от 10.06.2021 г. Съгласно разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 6 от НПК, приложима в производството по дирене на отговорност по административнонаказателен ред, не се образува наказателно производство, а образуваното се прекратява, когато спрямо същото лице за същото престъпление има незавършено наказателно производство, влязла в сила присъда, постановление или влязло в сила определение или разпореждане за прекратяване на делото. Прилагането на посочения принцип се обуславя от идентичността в предмета на образуваните административно наказателни производства, който предмет, определен от вида на извършеното нарушение и нарушителя, се очертава от АУАН.

След като от районния съд е прието за установено, че издаденото наказателно постановление № 45-07-1/14.01.2021 г. за нарушения на чл. 19 от З. във връзка с чл.

24, чл. 48, чл. 55 и чл. 57 от Наредбата за същото нарушение на същото лице и при същите обстоятелства, е било отменено от състав на Софийския районен съд с подробни мотиви, законосъобразен се явява направеният от него извод, че производството по издаването на обжалваното пред него наказателно постановление се явява недопустимо.

При това положение издаването на наказателното постановление № 45-07-4 от 10.06.2021 г., въз основа на същия АУАН, се явява в пряко противоречие с установената в чл. 24, ал. 1, т. 6 от НПК забрана за образуване на повече от едно производство, спрямо едно и също лице, за същото противоправно деяние, която забрана е действаща и в административно-наказателния процес (по арг. и от разпоредбата на чл. 33, ал. 2 от ЗАНН). Тълкуването на посочената по-горе норма на НПК налага извод, че при наличието на висящо производство или надлежно прекратено такова, второ производство поначало не следва да се образува, а ако все пак е образувано, следва да се прекрати, като на наказващия орган не е предоставена възможност за избор в това отношение. При това положение образуването на ново административнонаказателно производство срещу същото лице, на същото основание е недопустимо, в какъвто изричен смисъл е цитираната по-горе императивна разпоредба на НПК. Предвид изложеното, незаконосъобразно е било самото съставянето на второ наказателно постановление, за вече установено от длъжностните лица на ответника по касация деяние, като развилата се въз основа на него процедура по санкционирането на същото, представлява едно изначално опорочено производство, проведено при съществено нарушение на процесуалните правила, което обуславя незаконосъобразност на издаденото наказателно постановление.

Възраженията релевирани с жалбата срещу оспореното решение се явяват неоснователни. Съображенията в тази насока са следните:

Съгласно принципа "Non bis in idem", прогласен в чл. 4 на Протокол 7 към ЕКЗПЧОС никой не може да бъде съден или наказан в процес с наказателен характер за същото деяние, за което вече е бил оправдан или окончателно осъден в друг процес с наказателен характер. В същия смисъл е и чл. 24, ал. 1, т. 6 от НПК.

Съгласно задължителните указания, дадени с ТР 3/2015 ОСНК на ВКС, за да се ползва дееца от защитата на принципа "Non bis in idem" следва да се констатират кумулативно следните елементи от фактическия състав.:

- спрямо дееца да са проведени два процеса с наказателен характер по смисъла на автономното значение, което ЕКЗПЧОС влага в това понятие /бис/;
- по единия процес производството да е приключило с окончателен съдебен акт.;
- предмет на изследване в двата процеса да е едно и също деяние /идем/.

По мнение на настоящия състав и трите визирани по-горе предпоставки в настоящия случай са налице.

Съгласно задължителните указания на ТР 3/2015 ОСНК едно производство е наказателно по смисъла на чл. 6, § 1 от Конвенцията и чл. 4 от Протокол № 7, ако отговаря на поне един от следните три алтернативни критерия, известни като критериите Е.:

1) квалификация на деянието по националното право. Щом съгласно националното право обвинението е наказателно, случаят всякога попада в сферата на чл. 6, § 1 от ЕКПЧ. Производството обаче може да се класифицира като наказателно и тогава, когато не е квалифицирано като такова по вътрешното право, ако изследването на останалите критерии доведе до извод за наказателен характер на обвинението и/или

на предвидената санкция.

2) характер и естество на нарушението. Този критерий изследва вида на защитените обществени отношения, обект на нарушението. При определянето на същността на нарушението се разглежда кръгът от адресати на съответната разпоредба, тъй като характерна черта на наказателното обвинение е насочеността на правната норма към неограничен кръг адресати, а не към група със специален статут.

3) вид и тежест на предвиденото наказание ("суровост на възможното наказание").

Вторият и третият критерий се разглеждат алтернативно, но могат да бъдат преценени и кумулативно, ако анализът им по отделно не е достатъчен за убедително заключение.

Касационният състав намира, че настоящото административнонаказателното производство, което следва да се развие по реда на ЗАНН, по критериите на Е. се явява наказателно по смисъла на чл. 6, ал. 1 от КЗПЧ.

В същото време практиката на Европейския съд по правата на човека е категорична, че национални процедури, които преследват цели сходни с целите на наказателния процес имат наказателен характер по смисъла на ЕКЗПЧОС и за тях следва да намери пълно проявление принципа за *ne bis in idem*, въплътен в чл. 4 от Протокол 7 към ЕСПЧ. Така изрично - Решение по делото "Ц. Ц. срещу България", Решение от 02.09.1998 г. на ЕСПЧ по делото Л. срещу С., (Lauko v. Slovakia), Решение от 21.02.1984 г. на ЕСПЧ по дело Й. срещу Федерална Република Германия (Ozturk v. Federal R. of G.), дело С. З. срещу Русия.

От изложеното е видно, че първата предпоставка /бис/ е налице, доколкото отговорността на посоченото лице е изследвана в два самостоятелни процеса с наказателен характер по смисъла на Конвенцията.

Налице е и втората предпоставка, доколкото производството по обжалване на наказателно постановление №45-07-1 от 14.01.2021г. е приключило с окончателен акт - влязло в сила решение №20080439 от 29.03.2021 г. по НАХД №1770/2021 г. по описа на Софийския районен съд.

Налице е и третата предпоставка /идем/, доколкото и по двата процеса обект на разследване са били едни и същи деяния - обстоятелство, което впрочем не се оспорва от страна на касатора.

В този смисъл и предвид възраженията на касатора следва да се съобрази трайната съдебна практика, разглеждаща деянието като съвкупност от телодвижения, извършени под контрола на съзнанието в дадено време, на дадено място при единство на обстановката и в резултат на единно или подновяващо се решение.

От това следва, че две различни деяния ще са налице, само ако са извършени две различни системи от телодвижения при промяна във времето, мястото или обстановката и в резултат от две самостоятелни решения. Така изрично Решение № 93 от 24.И.1977 г. по н. д. № 64/77 г., I н. о. на ВС, Решение № 52 от 21.06.2002 г. по н. д. № 667 от 2001 г., I н.о., на ВКС, Решение № 20 от 01.02.2016 г. по н. д. № 16/2016 г. на Върховен касационен съд, 3-то нак. отделение на ВКС, Решение № 202/04 юни 2015 г., трето наказателно отделение наказателно дело № 290/2015 г. на ВКС.

В конкретния случай е видно, че фактите, които са били обект на установяване в административнонаказателното производство, приключило с издаване на наказателно постановление №45-07-1 от 14.01.2021г. /подробно изложени по - горе/ са изцяло идентични на тези, в атакуваното наказателно постановление, поради което подвеждането им под състава на чл. 19 от ЗГА във връзка с чл. 24 от Наредбата е

неправилно и в абсолютно противоречие с принципа *ne bis in idem*.

В тази връзка следва да се съблюдават задължителните указания, дадени с ТР 3/2015 ОСНК на ВКС, в което се сочи, че в трайната практика на ЕСПЧ престъплението (нарушението) се разглежда като съвкупност от конкретни фактически обстоятелства, които се отнасят до един и същи извършител и са неразделно свързани помежду си във времето и в пространството.

Според Европейския съд отправната точка за преценка на понятието "същото деяние" е "конкретното незаконно поведение", "идентичността на фактическите актове". С основополагащо в този смисъл значение е решението по дело С. 3. срещу Русия, в което е въведен хармонизиран подход при преценка дали се касае за същото деяние, като е прието, че принципа *ne bis in idem* въвежда забрана за провеждане на втори процес с наказателен характер срещу едно и също лице въз основа на идентични факти или факти, които по същностните си елементи са едни и същи, като от значение за извода дали се касае за идентични факти е съпоставката на конкретните условия на време, място, обстановка при осъществяване на деянието и единството на решението, въз основа на което е предприето поведението на дееца.

В този изричен смисъл са задължителните указания на ТР 3/2015 ОСНК на ВКС, в което изрично е посочено, че при осъждане на едно и също лице, в два отделни процеса с наказателен характер за едно и също деяние е налице нарушение на принципа *ne bis in idem*, като без значение е обстоятелството, че в отделните процеси деянието е получило различна правна квалификация. В идентичен смисъл е и трайната практика на ЕСПЧ, която приема, че принципа *ne bis in idem* се прилага при тъждество на деянието ("историческият акт"), разбирано като съвкупност от неразривно свързани помежду си факти, независимо от правната му квалификация или от защитаваания правен интерес.

Коректното обосноваване на настоящия съдебен акт изисква да се отбележи, че в Решението на Голямата камера на ЕСПЧ по делото А и Б срещу Н. е прието, че по изключение отговорността на дееца за два различни аспекта на извършеното от него деяние може да се разглежда в два различни процеса, но само и единствено, ако процесите не са дублиращи се, а комбинирани, представляващи по същество "единен комплект от процедури", осигуряващи "цялостен подход" към инкриминираното деяние, какъвто очевидно настоящият случай не е.

По изложените съображения, настоящата инстанция приема, че не са налице основания за отмяна на обжалваното съдебно решение. Касационната жалба се явява неоснователна, а решението следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора и на основание чл. 63д (Нов - ДВ, бр. 109 от 2020 г., в сила от 23.12.2021 г.) при направеното своевременно искане, на ответник по касация се дължат разноски в размер на 700 лв., своевременно, съобразно представени доказателства за заплатено

адвокатско възнаграждение

Предвид изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София-град, X.-ти касационен състав

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение №167 от 14.01.2022 г., постановено по НАХД №20211110210443/2021 г. по описа на Софийския районен съд.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, да заплати в полза на Ц. Й. Ц., ЕГН [ЕГН], разноси в размер на 700,00 (седемстотин) лева.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.